

PRESENTACIÓ

El *Diccionari català-valencià-balear* (DCVB), d'Antoni M. Alcover i Francesc de B. Moll, és un inventari força complet del lèxic català antic i modern, dialectal, literari, especialitzat i col·loquial, que integra locucions, refranys, topònims i antropònims. Incorpora, igualment, la pronunciació de les variants geogràfiques, la traducció d'alguns termes al castellà, llistes de formes sinònimes i derivades, l'etimologia dels mots, nombrosos exemples de la seva presència i ús en els registres documentals més antics, informació folklòrica i etnogràfica, i un conjunt d'il·lustracions que documenten el significat de determinats mots.

Pel que fa a la toponomàstica, la introducció de la primera edició del *Diccionari català-valencià-balear* (1926) indica:

“També incloem dins el Diccionari los NOMS PROPIS DE LLOCH Y DE PERSONA existents dins lo nostre territori llingüístich.¹ Ells són una part integrant del tresor de la llengua. La majoria són formats ab los mateixos elements i lleys de formació que s'observen en lo nostre llenguatge viu; mots d'aytals noms són formes que altre temps existien en lo parlar vivent y que avuy només se conserven fossilisats en la nostra toponímia. Altres són prerromans, anteriors per tant a l'actual constitució de la llengua, y discretament estudiada llur nerència serveixen per establir històricament les sedimentacions etnogràfiques que hi has hagudes en la nostra terra y que han influït en l'ulterior desplegament de les rasses y les llengües” (III-IV).

La publicació a internet dels llinatges del *Diccionari català-valencià-balear* posa a l'abast dels usuaris interessats en l'onomàstica una part del tresor lingüístic que inclou aquesta obra. Naturalment, el DCVB no recull de manera exhaustiva tots els cognoms catalans com tampoc els indrets on s'usen. Inclou 11.558 llinatges, els quals s'han cartografiat per poder-ne visualitzar amb més facilitat la distribució geogràfica. S'han

¹ En la segona edició (1968), la introducció, redactada per Francesc de B. Moll, aporta una informació més escarida: “Si la paraula estudiada s'usa com a topònim o com a nom propi personal (antropònim), ho fem constar, sigui en el mateix paràgraf dels significats, sigui en un paràgraf especial” (XXVI).

exclòs els 262 llinatges que procedien del *Diccionari Aguiló*, atès que d'alguns no constava la localització o es tractava de cognoms antics, que no eren equiparables amb els que procedien d'enquesta o d'un buidatge documental del segle XX, majoritàriament de censos.

Maria-Pilar PEREA
mpilar.perea@ub.edu
Universitat de Barcelona

PRESENTACIÓN

El *Diccionari català-valencià-balear* (DCVB), de Antoni M. Alcover y Francesc de B. Moll, es un inventario bastante completo del léxico catalán antiguo y moderno, dialectal, literario, especializado y coloquial, que integra locuciones, refranes, topónimos y antropónimos. Incorpora, igualmente, la pronunciación de las variantes geográficas, la traducción de algunos términos al castellano, listas de formas sinónimas y derivadas, la etimología de las palabras, numerosos ejemplos de su presencia y uso en los registros documentales más antiguos, información folclórica y etnográfica, y un conjunto de ilustraciones que documentan el significado de determinados vocablos.

Con relación a la toponomástica, la introducción de la primera edición del *Diccionari català-valencià-balear* (1926) indica:

“També incloem dins el Diccionari los NOMS PROPIS DE LLOCH Y DE PERSONA existents dins lo nostre territori llingüístich.² Ells són una part integrant del tresor de la llengua. La majoria són formats ab los mateixos elements i lleys de formació que s’observen en lo nostre llenguatge viu; mots d’aytals noms són formes que altre temps existien en lo parlar vivent y que avuy només se conserven fossilisats en la nostra toponímia. Altres són prerromans, anteriors per tant a l’actual constitució de la llengua, y discretament estudiada llur nerència serveixen per establir històricament les sedimentacions etnogràfiques que hi has hagudes en la nostra terra y que han influït en l’ulterior desplegament de les rasses y les llengües” (III-IV).

La publicación en internet de los apellidos del *Diccionari català-valencià-balear* pone al alcance de los usuarios interesados en la onomástica una parte del tesoro lingüístico que incluye esta obra. Naturalmente, el DCVB no recoge de manera exhaustiva todos los apellidos catalanes ni tampoco los lugares donde se usan. Incluye

² En la segunda edición (1968), la introducción, redactada por Francesc de B. Moll, ofrece una información más sucinta: “Si la paraula estudiada s’usa com a topònim o com a nom propi personal (antropònim), ho fem constar, sigui en el mateix paràgraf dels significats, sigui en un paràgraf especial” (XXVI).

11.558 apellidos, los cuales se han cartografiado para poder visualizar con más facilidad su distribución geográfica. Se han excluido los 262 apellidos que procedían del *Diccionari Aguiló*, ya que de algunos no constaba la localización o se trataba de apellidos antiguos, que no eran equiparables a los que procedían de encuestas o de documentos del siglo XX, mayoritariamente de censos.

Maria-Pilar PEREA
mpilar.perea@ub.edu
Universitat de Barcelona

THE SURNAMES OF THE *DICCIONARI CATALÀ-VALENCIÀ-BALEAR*

PRESENTATION

The *Diccionari català-valencià-balear* (DCVB) by Antoni M. Alcover and Francesc de B. Moll is a fairly complete inventory of the old, modern, dialectal, literary, specialized and colloquial Catalan, which integrates idioms, proverbs, place names and anthroponyms. It also incorporates the pronunciation of geographical variants, the translation of some terms into Spanish, lists of synonymous and derivative forms, the etymology of words, numerous examples of their presence and use in the oldest documentary records, folkloric and ethnographic information, and a set of illustrations that document the meaning of certain words

In relation to the toponomastics, the introduction of the first edition of the *Diccionari català-valencià-balear* (1926) indicates:

“També incloem dins el Diccionari los NOMS PROPIS DE LLOCH Y DE PERSONA existents dins lo nostre territori llingüístich.³ Ells són una part integrant del tresor de la llengua. La majoria són formats ab los mateixos elements i lleys de formació que s’observen en lo nostre llenguatge viu; mots d’aytals noms són formes que altre temps existien en lo parlar vivent y que avuy només se conserven fossilisats en la nostra toponímia. Altres són prerromans, anteriors per tant a l’actual constitució de la llengua, y discretament estudiada llur nerència serveixen per establir històricament les sedimentacions etnogràfiques que hi has hagudes en la nostra terra y que han influït en l’ulterior desplegament de les rasses y les llengües” (III-IV).

The publication on the internet of the surnames of the *Diccionari català-valencià-balear* puts a part of the linguistic treasure that this work includes within reach of the

³ En la segunda edición (1968), la introducción, redactada por Francesc de B. Moll, ofrece una información más sucinta: “Si la paraula estudiada s’usa com a topònim o com a nom propi personal (antropònim), ho fem constar, sigui en el mateix paràgraf dels significats, sigui en un paràgraf especial” (XXVI).

users interested in the onomastics. Obviously, the DCVB does not exhaustively collect all the Catalan surnames nor the places where they are used. It includes 11,558 surnames, which have been mapped to more easily visualize their geographical distribution. The 262 surnames that came from the *Diccionari Aguiló* have been excluded, since some did not include the location or they were old surnames which were not comparable to those that came from dialectal surveys or twentieth-century documents, mostly from censuses.

Maria-Pilar PEREA
mpilar.perea@ub.edu
Universitat de Barcelona